

Moderne tijd

13 maximumscore 6

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De Industriële Revolutie leidde tot een snelle verstedelijking als gevolg van de toename van het aantal fabrieksarbeiders / als gevolg van het leeglopen van het platteland, waardoor er meer epidemieën van besmettelijke ziekten zoals cholera uitbraken 2
- In de sociale kwestie stonden de slechte leefomstandigheden van de arbeiders/armen (net als in Maastricht) centraal, in dit onderzoek verzamelde de overheid gegevens die de noodzaak van ingrijpen lieten zien 2
- Door de uitbreiding van het stemrecht / de voortschrijdende democratisering gingen ook de armere groepen in de samenleving politieke macht ontwikkelen / kwam het socialisme op, waardoor de belangen van de armeren politiek gewicht kregen / waardoor de overheid moest reageren op de slechte leefomstandigheden 2

Opmerking

Alleen als een historisch juiste causale relatie wordt aangegeven, worden 2 scorepunten toegekend.

14 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

6, 2, 4, 1, 5, 3

Opmerking

Als door het wegstrepen van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

15 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Volgens Fabri is een koloniaal rijk:

- op economisch gebied noodzakelijk, omdat Duitsland te maken heeft met een crisis die (vooral) het gevolg is van een bevolkingsoverschot dat door emigratie naar kolonies kan worden opgelost 2
- voor de binnenlandse politiek wenselijk, omdat het de onvrede onder arbeiders kan wegnemen die door emigratie naar Duitse kolonies nieuwe hoop/perspectief geboden wordt 2

Vraag	Antwoord	Scores
16	<p>maximumscore 4</p> <p>Een juist antwoord bevat de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> In bron 8 geeft Bismarck aan dat hij er altijd naar heeft gestreefd goede betrekkingen met Rusland te onderhouden, wat past bij de tot circa 1890 gevoerde alliantiepolitiek / zijn wens het bestaande machtsevenwicht niet te verstoren / zijn beleid een omsingeling van Duitsland door een verbond van Frankrijk en Rusland te voorkomen In bron 7 eist Wilhelm II tegenmaatregelen als reactie op de veronderstelde Russische oorlogsplannen, wat past bij het meer actieve/agressieve buitenlandse beleid vanaf 1890 onder Wilhelm II 	<p>2</p> <p>2</p>
17	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is: Het politieke bezwaar van Bismarck tegen een Duits imperialistisch beleid was dat dit het gevaar inhield dat er wrijving met andere mogendheden zou ontstaan / was de bedreiging van het machtsevenwicht in Europa (waardoor de nog zwakke Duitse staat in gevaar kon worden gebracht).</p>	
18	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is: Door het Europese lesprogramma werden Indonesische jongeren zich (meer) bewust van hun gebrek aan vrijheid / hun achterstelling / kwamen Indonesische jongeren in contact met Europese anti-imperialistische schrijvers/emancipatiebewegingen, waardoor zij zich gingen organiseren in antikoloniale groepen/partijen (die naar onafhankelijkheid streefden).</p>	
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat door het propageren van een Duits koloniaal rijk het Duitse nationalisme werd gestimuleerd / er spanningen met bijvoorbeeld Groot-Brittannië ontstonden / een wapenwedloop begon, waardoor het klimaat ontstond waardoor de Eerste Wereldoorlog kon uitbreken.</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
20	<p>maximumscore 3</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – de verwijzing (in de titel) naar het komende einde van vrije verkiezingen/gelijke burgerrechten – de politieagent die toezicht houdt (bij de stembussen) / de kiezers die op appel verschijnen – de verwijzing naar het masker (in het onderschrift / bij de bevolking) • geeft Arnold hier de mening weer dat er massaal op de nationaalsocialisten zal worden gestemd omdat de verkiezingen niet vrij zullen verlopen / omdat de verkiezingen een maskerade zijn / omdat de kiezers zich anders zullen voordoen dan ze werkelijk zijn • De Rijksdagbrand vormde voor Hitler de aanleiding tot het invoeren van de machtigingswet / het oppakken van communisten / het vestigen van de nazidictatuur (waardoor er geen sprake meer was van vrije verkiezingen, wat in de prent wordt weergegeven) 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
21	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat een groot deel van de mannelijke Duitse bevolking in krijgsgevangenschap/gesneuveld/gewond was, waardoor de Duitse vrouwen dit zware werk moesten doen.</p>	
22	<p>maximumscore 3</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het politieke doel van het Marshallplan was de bestrijding van het communisme / het voorkomen van een nieuwe (wereld)oorlog • Uit de foto blijkt de grote armoede/verwoesting in Duitsland, wat een goede voedingsbodem vormt voor het communisme (die door de Marshallhulp wordt bestreden) 	<p>1</p> <p>2</p>
23	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de benaming past bij het (vijand)beeld in de DDR waarbij West-Duitsland gezien werd als de gevaarlijke opvolger van nazi-Duitsland / als opvolger van het Derde Rijk, door de verwijzing naar het antifascistische karakter / naar de beschermende functie van de muur tegen het fascistische Westen.</p>	
24	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>De Truman-doctrine was gericht op het bijeenhouden van het Westblok, terwijl de Brezjnev-doctrine door het ingrijpen in communistische landen die een eigen koers wilden kiezen (de kern van de Brezjnev-doctrine), gericht was op het bijeenhouden van het Oostblok.</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>maximumscore 4</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is: Uit deze gebeurtenis blijkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • continuïteit ten opzichte van de jaren 1970, omdat Reagan besluit om de oefening aan te passen, gezien de Russische reactie. Hij houdt rekening met de Russen / doet zijn best om de bedreiging voor de Russen te verminderen, wat laat zien dat er nog steeds sprake is van detente / dat er gestreefd wordt naar ontspanning • verandering ten opzichte van de jaren 1970, omdat de in die jaren gesloten verdragen over wapenbeperking lijken te worden verbroken door de nucleaire oefening van de NAVO / omdat er sprake is van stijgende spanning/meer dreiging/meer Koude Oorlogsretoriek dan tijdens de detente van de jaren 1970 	<p>2</p> <p>2</p>
26	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gorbatsjov stelt de wederzijdse dreiging met vernietiging door kernwapens/van een atoomoorlog centraal • Gorbatsjov streefde naar ontspanning met het Westen door overleg/door het sluiten van verdragen over vermindering van de (kern)wapenwedloop 	<p>1</p> <p>1</p>
27	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kenmerkend aspect is 'de toenemende westerse welvaart die vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw aanleiding gaf tot ingrijpende sociaal-culturele veranderingsprocessen' (of een omschrijving daarvan) • De grote stijging van het aantal bromfietsen (1) is te verklaren vanuit de toenemende westerse welvaart in de jaren 1960 • Dat fabrikanten van bromfietsen zich steeds meer richtten op jongeren (2) heeft te maken met het ontstaan van de jongerencultuur in de jaren 1960, wat past bij de ingrijpende sociaal-culturele veranderingsprocessen in de jaren 1960 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>